

פ ר ו ט ו ק ו ל ט ס ' 29 / ד

טישיבת ועדת החינוך והתרבות, סיוח ג', ט' בשבת
תשס"ו (1.2.55), בשעה 11.15.

=====

- ברכור: חברי הועדה:
- פרטיץ - היו"ר
 - ד. נצר
 - א. רזיאל-נאור
 - י. סטילנסקי
 - ש. גריידי
 - ר. צברי
 - ש. כפרית
 - א. כלפון

- סוזטניס:
- טר אבידור - סנהל משרד החינוך והתרבות
 - טח שריד - סגן סנהל משרד החינוך והתרבות
 - גב' סטנר - היועצת המשפטית של משרד החינוך והתרבות
 - טר סיוחס - סנהל לשכת הנוער במשרד החינוך והתרבות

- סדר-היום:
1. שאלות ותשובות
 2. הסך הדיון בשאלת לשכת הנוער

היו"ר ש. פרטיץ: פותח את הישיבה.

קבענו היום שעה קצרה לשאלות. אני חפצה לשאול כמה שאלות:

א. מה עם החוקים אשר הובטחו לנו? מוטב זה הולך ופסתיים וטרם זכינו לקבל את שני החוקים שהובטחו סזמן - תחליף לחוק השכלה גבוהה וחוק לתיקון חוק חינוך חובה.

ב. קיבלתי מכתב מבית-ספר, טוריה ונהגתי בענין זה כמו שאני נוהגת בדרך-כלל - העברתי אותו למשרד החינוך, ואילו הייתי מקבלת תשובה הייתי יכולה לברר את הדבר; אבל תשובת המשרד היתה שהוא מטפל בענין, בלי להוסיף פרטים. הייתי רוצה לקבל פרטים בנידון כדי שנוכל לסיים עם פרשה זו.

ג. נתקבל מכתב מגב' סולטית הילמן בדרך המפעל לגילוי כשרונות מוזיקליים מבין ילדי עוליים טחוטרי אמצעים, בעלי תורשה וטורת מוזיקלית. הייתי רוצה לדעת מהי עמדת המשרד בענין זה.

ד. מהי ההתפתחות בעבודת הועדה שטונתה על ידי משרדכם לענין האופרה. גם טר שפרינצק וגם אנוכי קיבלנו מכתבים מגב' אדיס דה טיליפ, כמעט מכתבי פרידה לפני עזיבתה את הארץ. אם חושבים לעשות משהו בשאלה זו טוב לעשותו שעה אחת קודם.

א. רזיאל-נאור: קראתי היום בעתון שתי הודעות סותרות זו את זו בנוגע לתשלום טשכורת הטורים. ההודעה שנכטרה על ידי משרד החינוך היתה בלסון אחת וההודעה שנכטרה על ידי

סרכו הסורים היתה בלשון אחרת. מהו המצב למתור?

ב) קרנתי בנוגע לסקום אחד בסופה האיזורית נאמן, טעברת עיר הספרץ, שהטענה במקום נשמרה סגורה והילדים לא קיבלו ארוחה. מה סדר החינוך עומד לעשות בענין זה?

הי"ר ט. פרטיץ:
אני חפכה להוסיף עוד שאלה בנוגע להתדרות הסורים. מה בדעת סדר החינוך לעשות כדי לבלות את השתללות התדרות הסורים בנוגע לביטוח בכל מקום ומקום. יש סכריזים בבית על מי תשלוח הסכרות, אבל יש גם ענינים סמוג אחר, בירורים סובבים, איך צריך לנהוג, כך גם אחרת, ולפני שזוכים בבירור - סכריזים על שביטה, ולא שביטה במקום עליו מדובר, אלא במקום מורפה בנוגע לכולם. יש הצלנו, בארגון בטיח ציוניות כלליות, בירורים בסורה של שאלות, שבלי ספק נובעים מתוך דריש הולכים ופיתונים בסדר החינוך, וגם אם בניח שהם חלים על ארגוני הביטה, הרי לפני סכריזים לכלל בירור סכריזים שביטה. דבר זה קרה, למשל, בגן הילדים במקום כמו קובבה, והגבנות מובדות עצות, שאלות מותנו: מה עלינו לעשות? כי אם מבאנה לעבודה תהיינה פורמא גדר. אני שואלת האם יש מישהו שיבלות את היצרים האלה?

ר. צברי:
בראובי לאמול שאלה בקטר לסטודנטים שלומדים בחוץ למרץ. יש תופעה סטודנטים יוצאים ללמוד בחוץ למרץ ואינם חוזרים. יש אנשים הטוענים שיתכן תופעה זו נובעת בגלל זה שאין קשר עם הסטודנטים בסך כל שנות הלימודים, הם מנותקים מהארץ ומתגלים לסקום אחד. ואם הם רוצים לחזור למרץ בחופש הקיץ, אינם בטוחים שיתנו להם הסדרות לצאת טוב ולקבל הקצבה בסטבע חוז סכריזים לרבייה, לכן נשמרים בחוץ למרץ גם בסך חופשת הקיץ. הייתי רוצה לדעת מהי האמת בכל הענין הזה.

ד. נצר:
אני רוצה להוסיף שאלה בעקבות שאלתה של הי"ר בדבר התדרות הסורים. אני שביטה שיש בשאלה זו חלק שאין בסמכותו של סדר החינוך לענות עליה, כי התדרות הסוריות פועלת למי מדיניות שלה ופבאיה זה אינה מופה לסדר. אבל אני רוצה לשאול על שיתוף הפעולה בין סדר החינוך ובין התדרות הסוריות, במיזה סטחים הוא קיים?

הי"ר ט. פרטיץ:
אני רוצה להוסיף שאלה אינפורמטיבית בענין הסטודנטים הלומדים בחוץ למרץ; האם השנה היתה הפלחה של סדר החינוך לליחת סטודנטים, ואם כן - על כמה ולאיה סקציות?

א. כלפון:
התלוננו לפני בחיפה שיש הינה סדר החינוך לא שילם לגביה של ארגוני הביטה את חלקו בתשלום סכר הגבנות. אנו עומדים בחודש פברואר, הגביה נפתחו בספטמבר, וטרם שולט סהנו על חשבון כל החודשים עברו. פניתי לשאלת החינוך והרשו לי סכתב ששאלח אל סדר החינוך בראשון לדאמבר. מהי הדינה למי-תשלום הסגיע לגביה אלה?

ב) בינה טעברה שילמו לארגונים אלה רק בעד 11 חודשים, סחודס אוקטובר עד סוף חודש אוגוסט, ולא בעד 12 חודש, אם כי הארגונים פתחו את הגביה בחודש ספטמבר. מהי הפלחה לכך?

סר שריד:
שנת הלימודים נפתחה באוקטובר, ואם הם פתחו את הגביה לפני כן - זה על סחרינותם.

טעבור לסמן חרובות לחלק האלרות. בענין בית-ספר "סוריה"; לאחר הדיון שהיה בודעת החינוך של הכנסת פניתי עוד פעם למפקח הסחוזי, הוא פנה לשאלת החינוך של עיריית נתניה, קיבלתי דברי הסבר מיר אישרו את עמדתנו העקרונית, שאנו לא עושים אלא טובה לבית-הספר על ידי כך שהוצגנו 2 כיתות גבוהות ומוצגנו מותן עם בית ספר סמלתי בעיר, וכל הסילסור שבגלל זה היתה נבירה אינו נכון. יש נסירה רגילה כפי שיטנה בכל בית-ספר, והיתה נסירה גם לו יתלי הסיתות היו נשמרות במקום. אנו פנינו לעיריית נתניה וביקשו מהיה תעזור למספר אנשים על ידי הסתפוחת בהוצאות הביעה; תרובת העיריה היתה שלילית. ביקשתי לברר מהיט באפסרותנו להשתתף בסכום סכף סטוריים, בערך כ-500 ל"י, כדי לאמור לסחוררי

יכולת להזיע את הילדים לבית-הספר. אבל אין לנו כל נכונות להחזיר את הכיתות לטוריה. בית-הספר הסגלמתי הדתי בבתניה אינו על טהרת עדה אחת, יש בו אשכנזים, ספרדים ותייטונים, ומילוי טוריה זהו בית-ספר שהוטו כולו על טהרת העדה התייטנית, והרב ארעק יצאנו עושים עורל מפני שמוציאים את הילדים וכנני ייתנו אותם לבית-ספר סטוב.

לשאלת תשלום טכורות הסורים. בענין זה הייתה התפתחות מעניינת, וה ידיעות שנמסרו בעתונות אינן מדוייקות. לפני כחודש החלטנו, לפי בקשת ההתדרות הסורים, לשלוח את הצ'קים לתשלום טכורות הסורים למנהלי בתי-הספר באמצעות הרשויות המקנטטיות. ההתדרות הסורים ביקשה בכלל לפתוח על הרשויות המקוטטיות ולשלוח את הצ'קים למנהלים באמצעות "סד". אנו אמרנו שאיננו יכולים לקבל זאת אבל אנו מוכנים להכין צ'קים למנהלים עצמם, כי היה חשד שהרשות המקוטטית מחזיקה בצ'קים כמה ימים ומסדרת בהם עניינים שלה, אבל כשהם יהיו שפיים לא יהיה כל ענין לרשות המקוטטית להשהותם. הרשויות המקוטטיות ראו בזה פגיעה, מצד שני במה התנגדות מצד ההתדרות הסורים, מפני שהיה עמדה על כך שהטכורות תשלום למנהלי בתי-הספר באמצעות "סד". לאחר ששני האגפים התקיימו איתנו החלטנו להחזיר את הגלגל אחורנית, היינו, לשלוח את הצ'קים לרשויות המקוטטיות ואלה תספורנה את הכסף לטורים, לא באמצעות "סד" או באמצעות "סד" - לפי סדרי העיריה. החודש אנו נשלח את הטכורות בדיוק כפי ששילמנו עד עכשיו.

יחד עם זאת כתבהל פו"ט בין מרכז הסורים ובין המוצר על הסדר כולל שיפתור את בעיית הפיגוריה באופן יסודי. "סד" מוכן לשלם לטורים את המיכורת בכל המסי לחודש בתנאי שהמוצר יתחיל לשלם ב-2 לחודש ויפייח ב-12 לחודש. יש עוד קשיים בקשר לזה, הסורים צריכים להסכים להסדר זה ולהמציא למוצר הסחורה, יש שאלה של ריבית וכו'.

הענין הזה יפתיח בזמן הקרוב - לחיוב או לשלילה.

אשר לשאלת המעדה בעיר המפרץ, איננו יודעים על כך שום דבר יותר ממור כתוב בעתון. היום אברר מה קרה ונשתדל לפתוח את הטבח.

לשאלת שיתוף הפעולה בין סדרנו וההתדרות הסורים. יש שיתוף פעולה אמין סד, אנו נפגשים כמעט כל שבוע בוועדה קבועה, היא כעת ועדת שותפת. הנהלת המסדר כולה נפגשת עם הועד המרכז של ההתדרות הסורים בישיבות בהן דנים בשאלות יסודיות, כוללות. אנו מקבלים במי כוח מרכז הסורים בכל העה שהם מרמיעים לפנינו, מחוץ לחליפת מכתבים בלתי פורמלית, כך שהקשרים הם אמיתיים סד. טובן סאליו שאותו שיתוף פעולה נותן פירות. לולא זה היה הסכב גרוע הרבה יותר. אני בא כעת מטגיטה עם מרכז הסורים, שעמד להפריז שגיתה באני-סלטה בתי-ספר; לאחר ההפבר שלנו הם הודיעו שמסללים את התביעה. למעטיה גם אנחנו מקבלים את דעתם, אם היא פורמלית, ומסדרים את הדבר, בלי להרבות בחליפת מכתבים, שסביבה לפעמים לידי עירפול השאלה ולט להבהרתה, אבל אם יש שאלות שלגביהן איננו מגיעים לעסק האווה, מרכז הסורים ראוי לפעול כפי יהיה. מוצא לבטון, מפני שאין בוררות חובה. אבל שיתוף הפעולה טובע הרבה סד תקלות.

אם לענות לשאלה מה אנו חושבים לעשות כדי לבלום את השתוללות מרכז הסורים - הרי נעשה מה שעשינו עד עכשיו, יותר מזה איננו יודעים מה אפשר לעשות. יתכן שיגוה יום שנוכל להסדיר את הדברים באופן יותר סדור וסופי. אני מחכה ליום בו יוכרו הסורים כעובדי מדינה, ייקבע תקטי"ר מיוחד, שיהיה בחלקו העתק של התקטי"ר הקיים בתוספת המתמיכה למעמד המיוחד של הסורים, ויתכן שזה יסדיר את הענין. אנו עומדים לגפור בקרוב את כל ההכנות לחוק שיכיר את הסורים כעובדי מדינה.

אשר לשאלת חת"כ כלפון בדבר התשלום למרגונים הצבוריים על גבי ילדים, איננו יכול לתת תשובה מדוייקת, אבל ח"כ כלפון נתן רטז לתשובה. אם מחלקת האיגוד ילחה את המכתב בדאמבר, והוא צריך להגיע למפקח המחוזי אשר בודק ומחזרה את דעתו, ורק אחר כך מגיעים לכלל תשלום, יתכן שהעיסוב נובע מתוך כך. העיריה הייתה צריכה לשלוח את החומר בספטמבר או בנוקטובר. הם בודאי יקבלו עם טכורות יבואר את כל המגיע להם.

א. כלפון:

האם נהוג בעת רישום התלמידים לבית-הספר
היטודי לרשום לאיזה עדה סמליים או לא?

טר טריד:

לא.

טר אבידור:

החוק להחמלה גבוהה עבר שלבים של הכנות,
עבר שבעה גלגולי טיוטות. טר החינוך כידוע
נמצא בחופשה, אבל אחת הפעולות שלא בחופשה היתה לבדוק את הנוסח הסופי
של הצעת החוק, והצעה זו טוכנה לדיון בפטלה.

אשר לתיקונים לחוק ליטוד חובה, נצטברו
בינתיים תיקונים לא מעטים, רובם כבר טוכנים. אבל ישנם עוד כמה שאנו
טטפלים בהם ואנו טקורים בזמן הקרוב לסיים אותם.

אנו טמינים גם חוק לחינוך על-יטודי,
גם בטלה זו אנו טתלבטים אבל הצעת החוק כטעט טוכנה, אנו טחכים להערות
של טשרדים אחרים.

בענין הטפעל של גב' . סולמית הילמן;
היא טטורה טמד בקיר לגילוי כטרוכות טויקליים ועובדת עבודה יפה בראשון
לציון ובטביבה. זוהי עבודה יפה אבל היא דורשת תקציב שאין לנו. יש כטרוכות
גם בטטחים אחרים - דרטורגיה, פיטול, ציור - אבל אין לנו תקציב טיוחד
לזה.

הינר ט. פרמיץ:

האם אי אפשר אדם טכזה לצרף לטפעל של לטכת
הנוער ולתת לו טקום להדרכה טתטיטה, וכך

אפשר יהיה לגלות גם כטרוכות?

טר אבידור:

אני טבין טהיא עוטה עבודה זו בהתנדבות,
אין זה אומר שאנו יכולים להעטיק אדם

כזה בלטכת הנוער.

אשר לוועדת האופרה - היא יוטבת טדי טבוע,
חבריה טתיחטיים ברצינות לבעיה ומקורים שבטבוע הבא יטייטו.

אשר לטטודנטים הלומדים בחוץ לארץ -
אני חוזר וטונה: אין להגזים, אטור להעליל על יטראליים שהם בטטרים בחוץ
לארץ. אפשר לקבוע טחלק יטאר, אבל אין לקבוע טטטארים, טטיבה פטוטה -
עוד לא היתה להם טהות לחזור. טטודנטים התחילו לצאת את הארץ בטטטרים
ניכרים רק בשנת 1950, ב-1949 יצאו טעטים, הן נטצאים בחוץ לארץ 3 - 4
טניה, חלק רק שנתיים. רבים יצאו ללמוד לפחות 4 טניה, ואין זה אטון
טלאחר טטקבלים תואר ראשון טתברר להם טצריכים להטאר עוד טנה-שנתיים.
בארצות הברית, בהן נטצאים רוב הטטודנטים, חוקק לפני טנה וחצי חוק
הטרה לטטודנטים זרים, לאחר טיום חוק ליטודיהם, לעבוד טנה חצי ולקבל
טטלום. הראשונים טייטו ב-1954, ב-1953 חזרו לטעלה ט-100, בקיץ האחרון
חזרו 200. אלה טטטארו לעיוק בעבודה - יעקו. ברור טאחוז טטויים יטאר,
אבל לטרות זאת ההטקה היא כדאית. יש תופעה טטטודנטים, לאחר טחזרו לארץ,
עזבו אותה טוב טפני טטקבלים טטרות טובות יותר בחוץ לארץ. כל טי טטטיים
בפטיכולוגיה, בחינוך, יקבל בהרבה ארצות טטרה עם טטכרות יותר גבוהה,
אבל אינני חוטב טוהי בעיה.

כמה יצאו לחוץ לארץ בטנה זול - טטטרים
טטויקים אוכל לטטור בטבוע הבא, אבל כטע אני יכול לומר שיצאו עטרות
טטטות בטחו, רובם ככולם טטייטי הטכניו. לטטודנטים טתחיליים אינם
טקציבים טטבע כלל. יש טיוצאים טטודנטים על חטבונם, על אלה אינני יכול
לטטור טטטרים.

אין בעיה של פחד לחזור בחופשת הקיץ, טטודנט
טליטודיו בטדר יכול לבוא, אחרי שנתיים של העדרות נותנים אפשרות להוריו
לקנות כרטיס בארץ.

כיצד שומרים על הקשר עם המרץ ? -

ראשית, על ידי התכתבות עם המשפחות. שנית, הנציגויות שלנו בחוץ לארץ מטדלות לטפוד על הקשר עם הסטודנטים. למשל, הקונסוליה שלנו בניו-יורק מוציאה עלון אחת לחודש, יש אדם מיוחד המטפל בשאלת הקשר עם הסטודנטים, במסרת להם אינפורמציה על האפשרויות הכלכליות בארץ, מפרסמים כדי פעם בפעם את הידיעות של נציגות שרות המדינה על פטרות פנויות, בעיקר פטרות כרופאים, מאנדמים וכו'. גם באנגליה יש ועד של הסטודנטים העומד בקשר אסיף עם הקונסוליה, גם בצרפת יש סיפול מצד הסגירות.

מטובן שיש חלק בין הסטודנטים הסתיימרים

להיות סטודנטים אבל אינם כאלה, זה בעיקר בצרפת, יש כאלה שלומדים סקצועות שונים במסח האוטנומיות ומוציאים שם רע לסטודנטים.

אני רוצה להוסיף מספר מלים לענין שיתוף

הפעולה בין משרד החינוך והת-ידרות הסורים. למשך השנתיים-שנתיים וחציה האחרונות האלחנו במדה ניכרת להפחית את החיכוכים, את הניגודים, את הזעזועים, אבל אין אנו מסתפקים בזה. אנו היינו רוצים שהסגירות הסורים תעסוק קצת יותר בענינים חינוכיים מאשר בענינים פרופסיונליים. לשם כך נערכות ישיבות מטותפות של הנהלת המשרד עם הועדה המרכזת של הסגירות הסורים, בהן אנו דנים בשאלות חינוך ולא בטאלו פרופסיונליות.

סר שריד:

מענה לשאלות חה"כ גריידי שהוצגו לי בכתב.

(א) מדוע אי אפשר לחייב את ילדי "סטובות" ברחובות ללמוד עם ילדי חת יטנים בשערים כפי שהחלוקה הגיזורית סחייבת? לפני חודש הייתי ברחובות בסיוחד לטפל בשאלה זו, היה גם מנהל אחד לחינוך בתי וטנהל בית הספר, מחכסוני" וכל הגורמים המטפלים בחינוך כמלכת-ידתי, בהשתתפות ראש העיר. סיטנו תוכנית שאנו חותרים עתה להגשימה, כדי להביא לידי כך שיהיה שיתוף מלא בין ילדי שערים ובין הילדים שלומדים בבתי-ספר מטלכת-ידתיים אחרים. זה יחייב גם הקמת בנינים. יש לי חשש אחד, שם האטכנוזים אולי במתדר איכשהו, אבל נדמה לי שהתיטנים יפריעו. אני מכיר יפה את המצב ברחובות, ואני יודע שיש שם למעטים קשיים עצומים לפתור שאלות גדולות, בגלל זה שיש כמה אנשים מבאי-כוח החינוך התיטני בשערים שאינם רוצים להיפרד מהסדרים שהיו קיימים. בענין זה אנו מטפלים ובאשרך לשנות לגטרי את ספות התלמידים. זו היתה, דרך אגב, אחת המסקנות של הועה שחקרה את הבעיות לאחד הרצח של הילד רוזנברג - לטוב ככל האפשר יותר את העדות.

(ב) כיצד רואה משרד החינוך את בית-הספר

ב"נוה שלוח" בתניה ביחס לעתידו ומה העמדה הנוכחית כלפיו? - אבל מבין שהכוונה היא לבית-ספר "טוריה", תשובה לכך ניתנה בראשית הישיבה.

(ג) האם יש הקפדה על כך שילדים הצריכים

ללמוד בבית-ספר טפויים לפי הרישום הגיזורי - ילמדו בו, ומה עושים במקרה שיש הערטה של הורים לא לשלוח לאותו בית-ספר מלא לבית-ספר אחר הרצוי להם? - נכון הדבר שיש מקרים טפויים, במקומות טפויים, שיש נטיונות להערטה מצד הורים עלענין זה של רישום גיזורי. הם עושים זאת על ידי כך שאינם מוסרים את כתובתם הנכונה. אחר כך מתגלה שטנהל בית-ספר אחד טופס את הילדים ומתברר שהם אצל מנהל אחר. יש מקרים שיש טני במי-ספר בגיזור, אחד נושא לבית-ספר יותר טוב בעיני ההורים, מטובן שהם עושים את כל המאמצים להגיע לבית-הספר שהוא טפורים מטוב יותר. יש גם מקרים קשים, יש שאינם רוצים לחדו בבית-ספר טפויים וכעת מוסרים להורים: חלק מעבירו לבית ספר אחר; הם אינם מטכיימים, רוצים שהילדים ילמדו יחד. מטנהיבות הטוביקטיביות מצדיקות את הדגן אנו טרשים העברות, מטעמים חינוכיים ואחרים. אבל יש כאלה שמתדרים בדרך של הערטה. בכל מקרה שיש תלונה אנו מבררים ומבקשים את העיריה שתעמוד על המשמר. יש מקרים שהוצגו ילדים טבתי ספר והועברו לבית-הספר הנכון ויש מקרים שהעיריה מטליטה בדיעבד.

הסדר הדין המיוחד לילד החנוך

היו"ר ש. פרסיץ:

לפני שנעבור לסדר היום ברצוני להודיע לחבריה כי שר הבטחון ביקש אותי מתווך לדחות את הדין בקשר לגדנ"ע לשבוע הבא, שטום שאינו יכול להתפנות לישיבה שצריכה להתקיים היום אחר הצהריים.

אחד לשיכונם הדין בקשר ללשכת הנוער בתעוררו בעיות טבעיות יונות, אני מרשה לעצמי לשאול את החברים - מה בעצם צריכה היתה. להיות הפעולה שלנו. שטענו שרוצים להקים אכסניות נוער, טועדוני נוער, דיברו על כך שיוקמו כ-20 מרכזי נוער בטעבורות - אבל בתקציב יש רק 11 מרכזי נוער - דובר עוד בקבוצות נוער, טועדונים בשביל נערים בני 14 - 17 ושבביל ילדים עד גיל 14 וכו'. כל הפעולה הזאת נעשית היום בשיתוף פעולה עם גורמים טובים - עיריות, ארגונים טובים, עליית הנוער, הדסה, ויצו, תנועת הנושבים וכו'. שאלתי היתה, ואני רואה אותה כיסודית בכל הדין הזה - על הפעולה בטעבורות, ישובי עולים ושכונות עולים לפתיחת כיתות הסך, טו טועדוני נוער, שישיגו על הלימודים והרחבת הדעת של הילדים, כי טוף כל יוף השכלה של הילד אינה מתחילה בבית-הספר התיכון, צריך לדאוג שהם יקבל בסיס איתן עוד בהיותו בבית-הספר היסודי. אבל כשאני רואה את התקציב של 120 מלף ל"י, אני רואה שבצורה זו לא נוכל לגשת אפילו לעניינים. אני רוצה לשאול האם אי אפשר לעבד תוכנית פעולה לפי כולה עדיפויות, איך צריך למלכל את הפעולה כבר בימי החופש הזה, בחלק על חשבון התקציב הטוטל, בחלק על חשבון התקציב לשנת 1955/56, וכן מהי העזרה בהתנדבות שאנו צריכים לגייס כדי לקיים את התוכנית הזאת. אילו יכולנו לדעת, היינו יכולים לתבוע פדעת, בעד כל איכס של כסף הניתן על ידי ארגונים טובים מתחייבים מטורי החינוך, הסעד, העבודה, החקלאות להשתתף בסכום ידוע, וכך נוכל להרחיב את הטעגרת הרבה יותר.

באשר שהטוכנות עוזרת במקומות רבים על ידי הקמת צריפים וכו'; אני חושבת שחלקת הקליטה של הטוכנות, טעושה פעולות תרבותיות רבות, צריכה לשתף את עצמה לכל הפעולה הזו בטושיבי עולים ושיכוני עולים.

עצם העובדה של הארות בכיתות חומרת שטשהו אינו הסדר - חטרות כיתות גן וכיתות הסך. אנו טצוים לבנות את הטעגרת אחרת, כדי שבשנה הבאה לא נתפוס את הפרובה אבל נרחיב את הפעולה שאנו חושבים אותה לנכונה.

ד. צברי:

אין ספק שצריך לציין שיש התקדמות רבה מאד בעבודתה של לשכת הנוער בכיוון הרצוי והנכון, לטובת הנוער והילד, למען חיבתו ולימודו בתוך הסציאות בטרך, ובאחוד יש לציין התפתחות זו שחלה בענין מרכזי הנוער. פעולה זו של הרחבת הטעגרת של מרכזי הנוער היא רצויה מאד בתוך ישובי עולים, טעבורות ושיכוני עולים. הפעולות הרבות הנעשות, חינוך טרוט טקצועי, חינוך טטט, שיפול פדגוגי, בידור וכו', אנו צריכים לציין שאנו רואים בהן דרך.

הדבר השני שאנו צריכים לעמוד עליו אלה הם הטועדונים על יד בתל-הספר, באשר אנו רואים בהם חשיבות רבה, מפני שהם טובים את נשירת הילדים מבית-הספר היסודי.

יש לקבל את הצעתה של היו"ר, שצריכה להיות איזה בדיקה יסודית והגשת תוכנית - באילו מקומות חשוב כי יוקמו טועדונים, שחשב בהם דחוק ביותר.

אשר לטועדונים לחקלאות, יתכן שאפשר לצרף את התקציב לטועדונים אלה לתקציב המרכזים הללו, כדי שתהיה השלטה יותר טובה. אני חושבת שאנו צריכים לקבל סטפרים מדוייקים, מה עלינו לדרוש בכל טטח וטטה.

א. רוזנאל-באנור:

אני וחפתי לכל דברי ההערכה שנאמרו ויאמרו על עבודתה של לשכת הנוער; אולם אין אנו מספיקים דרך לנוס את ריגשותינו והערכותינו. אני חושבת שאנו צריכים לקבוע סולם עדיפויות בפעולה. נראה לי שהקמת מועדונים ליד בתי-ספר במעברות ובמסכנות היא עדימה על אכסניות נוער. אני יודעת שאכסניות נוער הן דבר טוב ויפה, והן עיוניות בסידת מה לטייע לפיתוח הסיוע והקונסטרוקציה, אבל במצב של היום זה בגדר פותרות, ובמקום זה חשוב יותר להקים מועדונים ליד בתי-ספר בהם יימצאו הילדים בשעות שלאחר הלימודים, בכדי ליצור מורידה חברותית, לטייע להם בהתקדמות בלימודים, להקנות להם ניסויים ולהכין אותם לאזרחות טובה.

גם סרכזי הנוער חשובים יותר מאשר אכסניות, הם עשויים להקל על הילד בגיל יותר גבוה והם צריכים להיות קטורים לבתי-ספר לנערים עובדים. יתכן שבהרבה מקומות הנערים אינם עובדים ואינם לומדים, אז בודאי חשיבותו של הסרכז עולה.

מה שנוגע לטציאת מקורות, אני מסכימה בהחלט לדברים שנאמרו ספי היו ר, שיש לתבוע סכל הגורמים הממשלתיים - סרדי הסעד, העבודה, החקלאות, הדתות, כל אלה שעוסקים בטיפול בנוער בצורות שונות - את השתתפותם ביצירת התקציב הזה, צריך לרכז את כל התקציבים הללו במעוף אחד - לשכת הנוער.

כמו כן צריך לתבוע השתתפות תקציבית מהרשויות המקומיות אשר בתחום שיפוטן נמצאות מעברות, פרברים ושכונות עולים, וכן מגורמים ציבוריים שונים שהם גם כן עושים עבודה בשטח זה, אבל עבודה פרטיזנית. אני חושבת שבריכוז הדברים אפשר יהיה להיטיב את הסבב בשדה זה שהוא חשוב ביותר.

י. סמילנסקי:

אני חושב שכדאי להשקיע מחשבה על האפשרות של צירוף סרכזי הנוער לבתי-ספר לנערים עובדים. נדמה לי שיש אפשרות של שיתוף פעולה בין שני סוגים אלה בכמה מקומות, ביחוד באיזורים חקלאיים, בהם יכולים שני סוגים אלה להיבנות על ידי שיתוף, אם יצליחו למצוא ולצרף את הסומת - לימוד, בידור, חיים סטורפיים וכו'. זה יכול להפיק רווח חיים בשני הסוגים, בישוב ובנוער.

סר סינחס:

בנוגע לתיכנון הפעולה של לשכת הנוער, אני רואה בכל הדברים שנאמרו הנחיות. כשאנו מדברים על סולם עדיפויות, צריך להבדיל בין שני חלקים - סיועל בנוער בגיל בית-ספר יסודי, עד גיל 14, וטיפול בנוער מגיל 14 עד גיל 17. לגבי הסוג הראשון, סומכם על ידי הכל שיש לתת תשומת לב ראשית לבתי-ספר לילדי עולים סכל הסוגים - בפרברים, בסוככים, בערים וכו'. כפי שסרסתי בדו"ח שלי, הדגמה זו ניתנת בתקציב הסנה הנוכחית ועוד יותר בתקציב של הסנה הבאה. אני הצגתי שאלה זו באופן דרסטי ושאלתי, האם היינו פרטים לעצמנו לפסוח על הטיפול בילדים אלה שהם קטורים לבית-הספר. והתשובה שקיבלתי הייתה שאי אפשר לוותר על חינוך ססלים לילדי בית-הספר היסודי, סטום שיכולה להתפתח הזנחה גדולה לגבי ילדים אלה בשעות של אחר הצהרים עו בחופש הקיץ. גם בתי-הספר לא היו מסלימים עם זה, לכן לא נאמר לנו אלא לקבוע סולם עדיפויות בלבד.

אנו סכינים רשימת כל בתי-הספר שבהם היה הכרחי לפתוח בפעולה של חינוך ססלים באורה של מועדונים. לגבי גילאי 17 - 14 הסגב ראינו יותר, סטום שהפעולה בין גילים אלה דורסת סטומים גדולים. בסכום שנמצא לרשות לשכת הנוער איננו יכולים להתחיל בפעולה. לכן, באותם מקומות שנעשית היום פעולה רצינית ויסודית, אם זה במעברות בסביבת ירושלים - הר טוב, הקסטל, תלפיות, בית-סזסיל - היא נעשית בסיתוף פעולה עם ססה גורמים שיכולים להזרים ססומי ססוף בכבדים - הדסה ועליית הנוער. בית-הסלאכה בהר טוב עולה יותר מאשר אנו ססקיעים בפעולה חברתית-אינורכית.

יש מעברות בהן עדיין איננו סבטימים את כל סעיפיה הפעולה, אין לנו עדיין בתי-סלאכה, וצריך היה לעודר את הגורמים שיכולים לעזור להשתתף ולהסלים את התוכנית. אולי צריכה לבוא פניה אל הדסה, שהיא תרחיב את הפעולה גם ביתר המעברות.

הפעולה במרכזי הנוער ביתר המקומות אינה מקיפה את כל הסעיפים הרצויים, אינה מקיפה חינוך טרום-צבאי, אין בהי-טלאכה מפני שאין ביכולתה של לשכת הנוער לצייד אותם.

הוטמעה הערה על שיתוף פעולה בין מרכזי הנוער ובתי-הספר לנערים עובדים. רעיון כזה נידון גם במשרד החינוך, ואני חושב שיש מקום לשיתוף פעולה בין שני גורמים אלה, הן להבדלת הפעולות של בית-הספר לנערים עובדים שאנו כולל את כל הנערים וצריך היה לכלול, והן מבחינת הטיפול בנערים אלה, שהם זקוקים לא רק לשיעור אלא גם ליחידת הווי תרבותי וחברתי.

י. סמילנסקי: ביחוד אם זה יהיה שותף לכמה מקומות.

פ. פיוחס: אין הנערים מוכנים ללכת טרחקים כדי להגיע למרכז; אם הוא אינו מסוך לביתם יש חשש שלא יבואו.

אנו עומדים להציע לסנות ספק אחד בלשכת הנוער שיהיה באנשי משרד מסונה על בתי-ספר לנערים עובדים ובחצי משרה על סועדוני לשכת הנוער בכחוז מסויים. מדובר כעת על סחוז הצפון. מסונה בו מסונה על סועדונים בחצי משרה, ולאדם זה סוצי לטפל בענייני הדרכה ופיקוח במשרה פלטה - טאציה בבתי-ספר לנערים עובדים וטאציה בענייני לשכת הנוער. מתכוול דיברתי עם אדם המטפל בעניינים אלה על נושא זה של שיתוף פעולה בין בתי-ספר לנערים עובדים ובין לשכת הנוער, והוא מסר לי על קשיים רבים שנתקל בהם במשיכת נערים לבתי-ספר לנערים עובדים. אם שיתוף הפעולה הזה ניתן - בוכל לעשות כמה נסיונות מסויים בכיוון זה.

אשר לרעיון על צירוף הסועדונים החקלאיים, זה דבר רצוי, אנו ניסינו לפתח חוגים חקלאיים במרכזי נוער ולא הצלחנו מחוסר תקציב. אבל אפשר לבדוק את האפשרות שהסועדונים החקלאיים יהיו צמודים למרכזי הנוער.

אנו ברצון נסיין תוכנית-אב גם ביחס לבתי-ספר לילדי עולים - בכמה הדבר יעלה - וגם בנוגע לגיוס כספים מגורמים טובים.

ר. צברי: מהו שיתוף הפעולה עם עליית הנוער?

פ. פיוחס: ישנה רשות לענייני הנוער בהסתתפות נציגי משרד החינוך, באמצעות לשכת הנוער, ועליית הנוער והיא מטפלת ב-4 המקומות שהזכרתי לעיל. הייתי שמח אם אפשר היה להרחיב את הפעולה של הרשות הזו גם במרכזים אחרים.

לענין אכסוניות הנוער. אני רואה את האכסוניות הנוער כמסעיר חינוכי בעל חשיבות ראשונית במעלה. אכסוניות הנוער לא בלבד שתגברנה את יסוד ההכחש שבחינוך לגבי כל בתי-הספר, אשר במקום ללמד על הסוגיים בגימנוראפיה יצאו פעם לאיזור החוף, פעם לאיזור האר, עם התלמידים ויבלו כמה ימים באכסניה, הרי בזה אנו מכניסים תוכן חינוכי גדול לגבי הטבע, ואני חושב שהאכסוניות הן אמצעי גדול לפיזור גלירות, בהן יימגשו ילדים מעדות שונות, עולים חדשים וותיקים. לאכסוניות יש גם ערך נוסף, מבחינת הכנת נוער סחוץ לארץ. סדרתי כבר מרכזי התיירות גילה את הסוסד החדש הזה ורואה בו אפשרויות גדולות מאוד. אני רוצה להביח את דעתה של חברת הכנסת רזיאל-באור, שבתקציב זה לסנה הבאה לא חלה העלמה. בשנה שעברה קיבלנו 8000 ל"י, בשנה הבאה נקבל 9000 ל"י. עיקר ההקצבה באה ממרכז התיירות, שתקציב הפיתוח, שפזרים למפעל הזה 50 אלף ל"י מתוך הראייה של פיתוח התיירות. אנו עומדים להפוך את ההקצבה שלנו להסתתפות למען יתנהלו האכסוניות כסוסדות בעלי תוכן חינוכי, כל אחת תיהפך למרכז ליטודי של אותו איזור. לכן בסולם העדיפויות לא הייתי מבטל את המפעל הזה. ואם תהיה התפתחות בטוחה זה - היה לא תהיה על חשבוננו. בכל מקום שאפשר לפתוח אכסניה ניתן את ידנו. ישנן אכסוניות שנישאות על כתפי הציבור, אנו צריכים לעודד ולכוון, זהו אחד המטווחים בהם מבטנו את הצבור.

סר אבידור:

ברצוני להעיר אל הערות קצרות לענין
כולם העדיפויות. פעולות החינוך הסליות
נעשות באפיקים טובים, אין דרך אחת בטוחה הפוליכה למטרה, יש דרכים שונות
המסתנות בהתאם לזמנים, לתנאים. אם אנו עוסקים בטועדונים, מקוריים למדריכי
נוער, באסכניות ובקייטנות נוער, אלה הן דרכים לדעתי טובות למטרה. יש
דרכים אחרות הנהוגות בארצות אחרות, אבל לגבינו הן לוקטוס. עדיפות פירושה -
אילו דרך חשובה יותר. אכסניות הנוער אצלנו הן אחד הסלבים הנכונים, אבל
רצוי שספעל זה יתמיד.

אם ישאלו אותנו מהו התקציב הדרוש,

היינו עונים שכל מה שיגדל אנו ניימס בו, אל זאת אנו אוטר סתוך ידיעה
שלא יתנו יותר מדי. בגבולות האפשרויות שלנו יש עוד מקום רב להגדלה.
לכן לא נוכל לנקוב בטכום זה או אחר, איננו יכולים לפנות אל המרגונים
ולוטר: תנו לנו טכום זה וזה, אנו פונים אליהם ומוטרים להם: הטו טכום
ואנו ניתן את היוזמה, העידוד, התיכנון, הפיקוח, ההדרכה; המתפות לא
נקבע - לירה סול לירה או לפי שער אחר - כל אלה לפי האפשרויות. יש גופנים
להם אנו מעוניינים לתת יותר ויש אחרים שטעונינים לתת פחות.

לענין התיאום והרשות העליונה.

דובר שטטה סטרדי סטטלה עוסקים בטועדונים, בחינוך סלילים וכיוצא באלה.
אנו בדעה שבכל עניני חינוך ולימוד, לפחות לגבי ילדים עד גיל 18, צריך
להיות ריכוז והסרכוז צריך להיות סטרד החינוך והתרבות. הוא יסתף את כל
הסטרדים, אבל הריכוז צריך ליות בידיו. אנו כסטרד סטטלתי לא נבום לדרוש:
לחסו בעד זה, אנו סטטוליים להשיג זאת בתחום הסטטלה, לפי שעה אנו מקורים
להטיג תיאום בפעולות בטטח זה בין כל הסטרדים, וגם יש בדעתנו לאקום
סועצה בענין זה. אבל לרשות עליונה, לדעת הסטרד, טרם הגיעה השעה. יש מקום
לתיאום ורק אחר כך יהיה מקום לרשות עליונה, אם בכלל יש צורך בכזאת.
אם תהיה הצעה שיהיה בול סיוחד לנוער ישאלו בצדק: מדוע דווקא לעניני הנוער?
מדוע לא לבתי-חולים, לסקרים סוציאליים? זהו צורך חיוני אטנם אבל אינו
הצורך החיוני ביותר שצריך להטיל לטענו בול או סס סיוחד, אבל אין זה
טובע לעשות תיאום בין כל הגורמים.

היו"ר ש. פרטיץ:

יש כך וכך טועדונים; לכמה טועדונים
נוספים אנו יכולים לגייס כוחות סתאטיים?
אם נדע זאת אולי נוכל להציע טטהו סבחינה תקציבית. אני כבר ראיתי סדריים
שאינם ראויים. לטטם, לא על אלה אני סדברת, אני סדברת על פעולה שאנו
טעדיכים אותה.

סר סיוחס:

מאחר ש"סזרחי" החליט לשלוח סדריים
לקורס האוניברסיטאי, לכן ישלחו עליית
ססטר סטתתפי

היו"ר ש. פרטיץ:

בכמה טטם נוכל להבנות בטקוטות סרווקיים?

סר סיוחס:

הפעולה בטקוטות סרווקיים נוכל לבנות
על הסורים שעובדים טק. אם יתברר שטרה
להם איזה סטרה בטיר אותם, אבל אין להניח סטטר לסלוח לסקוטות סטלה
אנשים סיוחדים. יש לו רות פעולה זאת סטטליטה לבית-הספר, הטורה יקבל על
עצמו לעבוד 10 שעות נוספות בטבוע, שעתיים ליום אחר הצהריים.

היו"ר ש. פרטיץ:

אני חושבת שטייניטום צריך להיות 4 שעות.

סר סיוחס:

בקיץ אסטר לדבר על 4 - 3 שעות, אני
סתכוון לעונה זו. אני גם סדבר סבחינה
ריאלית, כי אם נדבר על 4 שעות ליום זהו הו צאה גדולה מאד.

היו"ר ש. פרטיץ:

מה עולה יחידה?

אנו מסלטים למורים אלה לפי אותו שכר
המסלטים למורים בבתי-ספר לנערים עובדים -

סך סיווח:

1.49 ל"י לשעה.

החיסוב הוא 5 ל"י לילד, או 9 ל"י עם
ארוחה, לחודש. ל-100 ילדים יכול

ד. נצר:

להצפיק סכום של 400 ל"י.

נדכה לי שהסיכום שלנו צריך להיות, כי
הועדה מעריכה ורואה צורך רב בטועדונים לחינוך מסלטים לילדי בית-הספר,
בעיקר עד גיל 14 מתוך אספקט שקיים חוק חינוך מסלטים יש לפעולה זו ברכה
רבה.

(ב) כדי שהעבודה בטועדונים תהיה יעילה,
צריך להעמיד אותה על עיסוק בכסף 3.5 - 3 שעות ליום, אחרת תהיה זו ברכה
לבטלה. הטלצתנו צריכה להיות שמסרד החינוך צריך לעשות את הכל שבאפשרותו
כדי לעודד את המרגונים הצבוריים לפתח פעולה זו של הקמת טועדונים במקומות
תורפה. לי נראה שהטועדון הוא אחד האמצעים לספירה על הגשמת חוק ליסוד טובה.

לפי החיסוב שלי החזקת קבוצה של 100 ילד
יכולה להיות בפחות מ-400 ל"י. אם נדבר

סך סיווח:

על טועדונים של 100 ילד שיועסקו 2 שעות ביום החיסוב הוא כזה: שני
מדריכים שכל אחד יקבל 60 ל"י לחודש, בסך הכל 120 ל"י; שני חוגים, לפי
בחירה, 60 ל"י; הוצאות שוטפות 30 ל"י לחודש; כלומר בסך הכל 210 ל"י לחודש.
אם נדבר על שלש שעות, ההוצאות תסתכנה ב-270 ל"י או 300 ל"י בסכום עגול.
סכום זה מאפשר תוכנית חינוך טגוונת, גם לגילוי כשרונות.

אשר לתקציב, אני מציעה שכל אחד מהמנו
יהרהר בדבר ויציע את הצעתו איך אפשר

היו"ר ש. פרסיץ:

להגדיל את התקציב.

חוף כזה אנו מבקשים את לשכת הנוער להגיש
לנו תוכנית עדיפויות, כדי שנוכל להציע הצעות מעשיות.

הישיבה נועלה בשעה 13.00.